

24.29x31.79	1	7	עמוד	המגזין	מערב -	12/02/2023	84954118-0
רעות - מרכז רפואי שיקום - 13730							

איפה הם היום | יעקב בר-און

"היה לי ברור שאם אני רוצה חיים יציבים - לא אהיה זמר"

הוא היה כוכב להקת הנח"ל בשנות ה-80, הוציא אלבום - ואז שינה כיוון והפך לפסיכיאטר • ראובן לביא מספר מה גרם לו לרדת מהבמה ("ידעתי שלא אהיה שלמה ארצי"), נזכר בהופעתו בקדם האירוויזיון ("לא מבין איך הרשיתי לעצמי לבצע שיר כזה") ולא מתחרט על הקריירה שבנה לעצמו: "התאהבתי בפסיכיאטריה"

צילומים פרטיים

"אין לי שום חרטה". לביא

אני לא יכול כלי להופיע. ההופעות הן הסם שלי. כשאני חושב עליהן, לבי מתרחב. הן משתלבות אצלי עם אהבה גדולה לשירה. אני מסר גל לשבת שעות ליד הפסנתר, לנגן ולשיר. הצהרה זו השמיע באביב '89 ראובן לביא, כוכב להקת הנח"ל של שנות ה-80, בראיון שערכתי עמו לרגל צאת אלבומו היחיד. למרות דבריו הנחושים, תוך ארבע שנים כבר היה זמר לשעבר, ששינה כיוון בחייו והיה לרופא פסיכיאטר, המשמש זה מכבר כמנהל הרפואי של מכון "אגם" לטיפול בהפרעות אכילה, במרכז השיקומי "רעות" בתל אביב.

החידה מתעצמת לנוכח הרקע המוזיקלי שלו, כבנו של גד לברטוב, מי שהיה הכנר הראשי של התזמורת הקאמרית הישראלית ופרופסור באקדמיה למוזיקה, וכנכדם של אלוה לברטוב, דוקטור למוזיקולוגיה, ושל שלמה לברטוב, מי שהיה מנהלה של הפילהרמונית בהיותה "התזמורת הארץ-ישראלית". "מעולם לא התחברתי למוזיקה קלאסית, ותמיד הייתי בכיוון של מוזיקה קלה", הוא מעיר.

מחיר לכל דבר

לביא, 57, נשוי להילה, מעצבת טקסטיל, ואב לשלושה, החל את הקריירה בגיל 12 כששר בפ"סטיבל שירי הילדים את "שיר הרכבת" ("צ'יק צ'יק הרכבת") מאת גידי קורן, במקביל ללהקת "האחים והאחיות". "עברתי חוויה מדהימה בש"בוע הקסום של הפסטיבל כשהופעתי כילד עם הכוכבים הגדולים, שמהם אני זוכר לטובה את עוזי חיטמן", הוא משחזר. "כשזה נגמר אחרי שמונה ימים של היי, הרגשתי ריקנות איומה ובכיתי בכי בלתי פוסק".

איך אתה רואה את זה כיום בפסיכיאטר? "אין מה לעשות נגד זה. יש מחיר לכל דבר". לביא הגיע מלהקת צופי תל אביב ללהקת הנח"ל, שבה כיכב לצד דפנה דקל, כששניהם היו בה הסולנים בלהיט דאוו "התחדשות אחרת", שכתבו נעמי שמר ויוכל דור לתוכנית שבה גנב את ההצגה להיטם הקצבי של שמוליק צ'יזיק ואריאל זילבר, "שירית הספרית". בתוכנית הבאה של הלהקה הוא היה הסולן בשיר הנושא "תל אביב אינה מוראגת", מאת אהוד מנור ומתי כספי. "בלהקת הנח"ל הפכתי מאדם אנונימי לאדם מפורסם, מה שהתאדה אחר כך בתהליך הדרגתי, וטוב שכך מפני שאינני רוצה שיינעצו בי מבטים", אומר לביא. "הלהקה הייתה חוויה אמנותית מדהימה, כולל מפגש יוצא מהכלל עם הבמאי שלנו, צדי צרפתי, שלמדתי ממנו המון. לעומת זאת, החיים החברתיים בלהקה היו בלתי נסבלים".

כשהשתחרר, הגיע לביא ישירות למחזור

"בלהקת הנח"ל הפכתי מאנונימי לאדם מפורסם, מה שהתאדה אחר כך בתהליך הדרגתי, וטוב שכך מפני שאינני רוצה שיינעצו בי מבטים. הלהקה הייתה חוויה אמנותית מדהימה, כולל מפגש יוצא מהכלל עם הבמאי שלנו, צדי צרפתי, שלמדתי ממנו המון. לעומת זאת, החיים החברתיים בלהקה היו בלתי נסבלים"

נקבל ביקורות טובות. לדברי קישון, הוא התרגל שתמיד קוטלים אותו. אבל 'לאחל' שלנו רץ מאות פעמים והקהל אהב אותנו, זאב רווח התייחס אליי כאל בנו".

אלבומו היחיד של לביא, בהפקתו המוזיקלית של אילן וירצברג, "היה כישלון מוחץ", והוא לא הופתע מכך. "זה היה תקליט סוללי די ומלודי", הוא סבור, "בלי שלאגרים ובלי פוליטיקה בנוסח 'יורים וכוכים'. עם התקליט הזה הפכתי מהכוכב של הלהקה הצבאית לזמר מאכזב - וזאת הייתה סטירת לחי בשבילי, כשתוארתי בעיתון כהבטחה שלא קיימה את עצמה. הפרישה שלי מהבמות לא נבעה מהח

"סאלח שבתי", שהועלה בהבימה בבימויו של אפרים קישון. "כשהוריעו לי שהתקבלתי, הרגשתי אושר עילאי וצרחתי משמחה גם בגלל שרציתי המשכיות רציפה לפעילות בלהקה הצבאית, בלי חור בלוח הזמנים", נזכר לביא, שנכנס שם לנעליו הגדולות של אריק איינשטיין מהסרט "סאלח שבתי", בתפקיד זיגי, החבר הקיבוצניק של חבובה, בתו של סלאח, שאותה גילמה מולו דפנה דקל, "חברתי הטובה מלהקת הנח"ל וכאן כן היום קסם של בת אדם". "אלינו, הצעירים, התייחסו שם בכפפות של משי ומבחינתנו מדובר היה בפינוק של הפקה", הוא מספר. "מראש היינו מודעים לכך שלא

לטת פתע. כשראיתי שהקריירה שלי מדרש שת ואני לא מצליח להביא אליה איזשהו ערך מוסף, כבר ב-'89, השנה שבה הופיע האלבום שלי, התחלתי בלימודי רפואה - וזה לא משהו שעושים על הדרך, מה גם שהם משכו אותי כל השנים במקביל לזמרה והיו החלום השני שלי. פניתי אליהם כשהבנתי, אני חושב שבוז'מן, שגם אם אני זמר טוב, אם הרדיו לא השמיע אותי יותר מדי והתקליט כמעט לא נמכר, אז בשביל מה? כשהתחלתי ללמוד באוניברסיטה, עדיין הופעתי ב'סאלח שבתי' והיו לי הופעות שנגעו לתקליט. קיוויתי באותו שלב שאולי ניתן לשלב בין הדברים. היה לי ברור שאם אני רוצה חיים יציבים, אז צריך לבחור צד וזה לא הצד של הזמר, שהוא מקצוע אכזרי, כפי שלמדו אלה שהתעקשו להמשיך וכעת מצבם לא טוב בלשון המעטה. לעומתם, לא היו לי אשליות, כי ידעתי שלא אהיה שלמה ארצי או אריק איינשטיין. אני זמר טוב, הייתי כוכב בלהקת הנח"ל וזה נגמר".

מתי בדיוק זה נגמר?

"כשהופעתי בקדם אירוויזיון '93 עם השיר 'העולם כל כך מרדלי' - איזה שם - ודורגתי אחרון. מבחינת הקריירה זאת הייתה שירת הב"רבור שלי. לא אשכח איך למחרת בבוקר קמתי מאוד מדוכא ונחוש שלא להתבזות יותר. עד היום לא מובן לי איך הרשיתי לעצמי לשיר שיר כזה, שהיה לגביי תמרור עצור".

עצרת סופית אז?

"עדיין לא. כעבור שנים השתתפתי מהצד וכי תחביב במופע משירי ז'ק ברל, ככל שיכולתי להתפנות מהעיסוק התובעני שלי בפסיכיאטר, גם במופע משירי נורית הירש ובהשתתפותה. מאז, כ-15 שנה, אני בכלל לא מופיע ואין לי שום חרטה על כך".

מדוע בחרת בפסיכיאטריה?

"כי מכל מקצועות הרפואה התאהבתי דווקא בה, כשהתמחות הראשית שלי היא בהפרעות אכילה. בעבר טיפלתי בילדים ועם השנים עברתי למבוגרים, או בעיקר למבוגרות. הפרעת אכילה איננה גזירת גורל ונגרמת על ידי שלל גורמים, בהם חברתיים".